

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

<https://www.internetconsultatie.nl/wvsbegripmelkveefosfaatrechtenstelsel>

Putten, 15 juni 2020

Kenmerk: B4354-1

Betreft: zienswijze wetsvoorstel

Geachte mevrouw Schouten,

Wij zijn de Nederlandse Melkveehouders Vakbond, een vereniging die als doel heeft het behartigen van belangen van de melkveehouders en zijn tevreden dat wij de kans krijgen om te reageren op de hier genoemde consultatie wetsvoorstel begrip melkvee, vrijstelling jongvee en afromingsvrije lease.

Afromingsvrije fosfaat lease

De NMV is blij met de wijziging die voor een deel uitvoering geeft aan de navolgende Motie van Geurts en Ladders:¹

'constaterende dat melkveehouders in de laatste maand van het jaar geconfronteerd kunnen worden met een onverwacht hogere melkproductie, door bijvoorbeeld een verandering van voer wat kan leiden tot een hogere melkproductie, een vaars die twee of drie weken te vroeg kalft en/of andere factoren;

constaterende dat het kopen of leasen van fosfaatrechten beperkt is omdat het verkopen of verlesen gepaard gaat met 10% afromen;

constaterende dat een melkveehouder niet boven zijn fosfaatreferentie mag produceren en dus het sturen op de omvang van de veestapel het enige alternatief is om de onverwacht hogere melkproductie bij te sturen;

overwegende dat dit onnodig leidt tot een toename van het af moeten voeren van dieren;

verzoekt de regering om met ingang van het kalenderjaar 2018 en verder mogelijk te maken dat maximaal 10% van de in bezit zijnde fosfaatrechten verhuurd of gehuurd kunnen worden zonder dat hier een afroming over plaatsvindt'

Afromingsvrije lease om schommelingen in de gemiddelde melkproductie per koe en daarmee de fosfaatcategorie op te kunnen vangen is een zeer gewenst instrument.

¹ Kamerstukken II 2018/19, 33 037 nr. 317

Echter is een hoeveelheid van 100 kg voor de bedrijven met meer dan 125/143 koeien en/of een lage melkproductie onvoldoende. De fosfaatexcretieverschillen per melkproductiecategorie zijn 0,7 of 0,8 kg. De 100 kg ruimte is genoeg om een fosfaatcategoriestijging van 0,8 op te vangen voor 125 koeien en bij een categoriestijging van 0,7 is het voldoende voor 143 koeien. Voor bedrijven met meer koeien dan 125/143 biedt dit dus geen oplossing daar een onverwachte stijging van de melkproductie een gemiddelde is over de hele veestapel. Voor de hele melkveestapel moet dan 0,8 of 0,7 per koe bij geleased worden.

Beter zou zijn om een percentage van de aanwezige fosfaatrechten gericht op het melkgevend deel van de melkveestapel (code 100) afromingsvrij te kunnen leasen. Dat doet recht aan de verschillen in bedrijfsgrootte en melkproductie per koe. Door bijv. 10% van de aanwezige fosfaatrechten afromingsvrij in eigendom te kunnen (ver)leasen is het voor alle melkveebedrijven mogelijk om een onverwachte productiestijging op te vangen. Dat maakt de regeling voor alle bedrijven een oplossing is en niet alleen voor de bedrijven met minder dan 125 of 143 koeien. De motie is gebaseerd op 10% van de rechten in eigendom.

Het mag niet onbekend zijn dat door de stapeling van wetten en regels veel melkveehouders door de bomen het bos niet meer zien. Van een wetgever mag verwacht worden dat burgers begrijpen wat er bedoeld wordt. Jarenlang werd zonder nadere toelichting door RVO gecommuniceerd met informatie over de geleverde liters melk, terwijl de niet geleverde liters, d.w.z. de geproduceerde melk een rol is gaan spelen in het fosfaatdossier. Ook de management software lezen de geleverde liters in. Na de handelsdeadline van 31 december zijn er in de dertiende maand nog melktransacties die relevant zijn voor de gemiddelde hoeveelheid melk per koe van het voorgaande jaar.

Er zijn geen rekentools of rekenvoorbeelden door u beschikbaar gesteld waarmee melkveehouders in staat zijn de hoeveelheid geproduceerde melk te monitoren.² In de praktijk komt er in januari bij veel melkveebedrijven een adviseur die begeleidt met het afronden en opstellen van twee bemestingsplannen en het melden van de voorraden aan RVO. Dat is ook het moment dat een adviseur kan vaststellen dat er een ongewenst tekort aan fosfaatrechten is ontstaan dat betrekking heeft op het vorige kalenderjaar. Het moge u bekend zijn dat de gevolgen hiervan zoals bijvoorbeeld een economisch delict erg groot zijn.

Handel in een dertiende maand

De NMV pleit ervoor om de handel in fosfaatrechten uit te breiden met een dertiende maand in januari waarmee een economisch delict voorkomen kan worden.

Nu heeft het vanzelfsprekend de voorkeur om dit binnen de 0% afroming regeling te kunnen realiseren.

² <https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/dienstverlening-aan-burgers-en-ondernemers/regelhulpen/>

Bedrijven met een lagere melkproductie hebben te maken met nog complexere factoren dat er door afvoer van koeien een ongewenst hefboomeffect kan ontstaan dat de hele veestapel in een hogere melk d.w.z. fosfaatklasse terecht kan komen. Op het einde van het kalenderjaar heeft sturing op aantallen melkvee nauwelijks of een negatief effect op de totale fosfaatproductie.

Als de casus niet onvoorzienbaar genoeg is naar het oordeel van de Minister is het wel een idee om voor transacties in de dertiende maand een extra hoge afroaming van bijvoorbeeld 30% in te stellen. Daarmee stimuleert u dat melkveehouders zoveel mogelijk binnen het kalenderjaar hun melkveestapel en/of fosfaatrechten actualiseren en geeft een mogelijkheid om uit het strafrecht te blijven. Door een extra hoge korting op de verhandelde fosfaatrechten toe te passen die met terugwerkende kracht in januari worden verwerkt, ontstaat voor u een voordeel dat de uitgegeven rechten eerder onder het plafond komen en is er financieel nadeel (hogere prijs) ten opzichte van melkveehouders die in de eerste twaalf maanden gehandeld hebben.

Fosfaatrechten melkvee

De NMV is tevreden dat er een betere scheiding komt tussen runderen voor de melkveehouderij en de zoogkoe- en vleesveehouderij. Deze ontwerpfout heeft tot veel leed in het fosfaatdrama geleid. Het is jammer dat het kennelijk nodig is om de rechten voor niet melkgevend jongvee/rundvee in stand te houden. Wel pleit de NMV voor een actievere jaarlijkse communicatie over de mogelijkheid voor niet melkvee bedrijven om zonder fosfaatrechten vrouwelijk rundvee te kunnen houden zoals die o.a. bedoeld wordt in artikel I onderdeel B van de toelichting.

De NMV is tevreden dat de afmestkoe die niet en nooit meer gemolken wordt buiten het stelsel van fosfaatrechten valt. De NMV vraagt wel een vrijstellingsregeling voor solitaire vleesveebedrijven een afmestkoe hebben aangevoerd die toch drachtig blijkt te zijn, niet meer gemolken wordt en daarna wordt aangeboden voor de slacht. Bij ongeveer 10% van de inseminaties gebeurt op natuurlijke wijze, d.w.z. dat geen concrete inseminatiedatum bekend hoeft te zijn. Bovendien blijkt uit diverse lectuur en onderzoek van de WUR dat het moeilijk is om de duur van de zwangerschap vast te stellen.³

Het is positief dat te verkopen kalfjes die langer dan 14 dagen verzorgd worden op het melkveebedrijf buiten het stelsel van fosfaatrechten blijven. Daarmee is er een positieve sturing op het aantal dagen zorg dat gegeven kan worden totdat kalfjes naar een vleesveebedrijf gaan.

De NMV is bezorgd over de uitgestelde excretieverhogingen van het oudere jongvee met code 102 en het toevoegen van hogere melkproductie klassen. Cruciaal is hierbij dat er dan een herziening moet komen van de situatie op de peildatum 2 juli 2015 op het moment dat nadelige wijzigingen worden doorgevoerd.

³ WUR Effect van verdoven en doden van drachtige dieren op de foetus en vaststellen van doden van (hoog)productieve dieren in Nederland, nummer 963

Verder heeft de NMV de indruk dat een aantal wijzigingen voort komen uit de 'tweeling affaire' welke achteraf gezien tot ongewenste incidenten beperkt bleef. Het mag niet zo zijn dat voor oneigenlijke doelen excretienormen worden verhoogd om vermeende onregelmatigheden die niet of nauwelijks zijn begaan voor eenieder te bestraffen. Er zijn immers op moderne melkveebedrijven voldoende andere bronnen waarmee bij controles de feitelijke gang van zaken geverifieerd kan worden.

De NMV ervaart een zeer grote rechtsongelijkheid en willekeur tussen agrarische en industriële en energie bedrijven op het gebied van stikstof. Mega uitstoters hoeven nauwelijks te rapporteren en biomassavergisters zijn nauwelijks in beeld volgens Remkes. Het stelsel van fosfaatrechten wordt binnen de Meststoffenwet gebruikt om sturing te geven aan meerdere milieudoelen. In dit kader vragen wij u om meer souplesse bij uw beleid.

Met vriendelijke groet,

Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Harm Wieggersma (voorzitter)